dette Omraade kommer den for den ungarske Nations Sjæleliv betegnende liberale Tænkemaade til sin Ret i de Bestemmelser, som i rask Rækkefølge fjerner de Hindringer som staar i Vejen for de efter Livserhverv søgende Kvinder. Naar jeg alligevel ikke finder Tiden inde til at udstrække Valgretten ogsaa til Kvinder, saa ledes jeg i denne Overbevisning af de samme Synspunkter, som gjør det til Pligt for Lovgivningen under Udvidelsen af Valgretten ikke ved overgangsløse Overdrivelser at kuldkaste den trinvise Udvikling.

Naar det gjælder at opdrage til Udøvelse af den vigtigste politiske Ret et saa talrigt nyt Vælgerpublikum, som inden kort Tid i ziffermæssig Omfang vil naa det samlede Tal af de nuværende Vælgere, vilde det ikke være tidsmæssigt om vi nu dertil vilde inddrage i de politiske Kampe Kvinderne, hvem det kun vilde blive til Skade, naar de Modsætninger, som endnu ikke engang er udjevnede i den økonomiske Væddekamp, nu ogsaa skulde skærpes ved Partimodsætningerne.

Jeg vil ikke indlade mig paa en theoretisk Diskussion om Kvindevalgretten. I Spørgsmaalet om Mandsvalgretten gaar jeg jo heller ikke ud fra abstrakte Theorier og saa vil jeg da bedømme ogsaa dette Spørgsmaal udelukkende fra et Hensigtsmæssigheds Standpunkt — om det vilde være tilraadeligt paa en Tid, da vi fra en i de snævreste Skranker bunden Valgret gaar over til en omfangsrig Retsudvidelse, da at øge Fremtidens uvisse Chancer ved Indrømmelse af Kvindevalgretten. Dem, som fra et theoretisk Standpunkt fordrer Valgret for den i Kampen for Tilværelsen selvstændige Kvinde, møder jeg med den praktiske Hensigtsmæssigheds Argumenter. Jeg anser det rigtigt og billigt, at den Kvinde, som trods sin ugunstigere Udrustning, kjæmper for det daglige Brød paa samme Betingelser som Manden, eller som søger Del i den bølgende evige Kamp om at komme til sin Ret i det offentlige Liv, naar det gjælder de offentlige Anliggender maa tale sit Ord med. Paa et vist Trin af den kulturelle og økonomiske Udvikling lader ogsaa de Kriterier sig finde, indenfor hvilke vi kunde tildele Kvinden Valgret.

Det naturligste Grundlag til Census for Kvindevalgret vilde være Intelligens, Formuestilling og Selvstændighed Men disse Betingelser vilde hverken kombinerede eller tagne hver for sig muliggjøre en rigtig Selektion. I vort Lands sociale og økonomiske Liv er den Kvinde, som er tvungen til at arbejde for sit Livserhverv eller som paa anden Maade virker i det offentlige Liv, langt fra at have gjort saamegen Fremgang, at man allerede nu uden stor Uretfærdighed og mangelfuld Generalisering kunde fastsætte Grændserne, inden hvilke Kvinderne kunde naa til Valgrets Besiddelse.

Om ogsaa Formues og Selstændigheds Kriteriet slog til for Kvinden, saa vilde i Regelen Intelligenscensusen ikke kunde anvendes; thi under de nuværende sociale Forhold aabner sig for den erhvervende Kvinde i Kredsen af den paa det lavere Intelligenstrin staaende Arbejderklasse et uforholdsmæssig ringere Omraade end for Manden, til at erhverve sig paa en noksaa overfladisk Maade de nødvendige Kundskaber for at kunde indtage en Stilling i det offentlige Liv. Den ifølge deraf uundgaalige Indførelse af en højere Intelligenscensus vilde igjen føre til den Uretfærdighed, at den af sit eget retskafne Arbejde beroende selvstændige Kvinde vilde udelukkes fra Valgretten. Og talrige dannede Kvinder som i det offentlige Liv eller i sin Familiekreds paa en fremragende Maade udfylder deres Plads vilde ikke komme i Besiddelse af Valgretten, fordi de havde faaet sin Undervisning i deres Fædrenehjem og derfor ikke blev istand til at fremlægge det Skolevidnesbyrd, der forlangtes som Gjennemsnitsmaal.

Om vi altsaa allerede nu — idet vi holdt fast paa den højere Intelligenscensus sammen med det andet Kriterium — vilde give Kvinden Valgretten, saa vilde dette i Praksis kun give en Brøkdel af Kvinderne Adgang til Valgurnen. Men da vi vil finde det Maal af Skoledannelse, som gaar ud over det forlangte Minimun for en overvejende Del i den velhavende Borgerklasses Kreds, saa vilde ogsaa den Kvindevalgret, som var begrundet paa den højere Intelligenscensus i Praksis blive en Klassefordel, der vilde føre ogsaa til Kvinderne de Valgretsmodsætninger, som findes i det mandlige Samfund og vilde saaledes istedenfor at skaffe Beroligelse, yderligere skjærpe Klasse-Modsætningerne.

Dette er de hovedsaglige Synspunkter, som har bevæget mig til ved denne Anledning ikke at bringe i Forslag Udvidelsen af Valgretten til Kvinderne«.

Mandsliga i Danmark.

»En Mandsliga til Fremme af Kvinders Stemmeret« er bleven dannet d. 7. Februar her i København. I Bestyrelsen er følgende gode Navne: Professor *Høffding*, Formand, Overretssagfører *Munch-Petersen*, Næstformand og Kasserer, Cand. jur. Viggo Koppel, Sekretær. I Bestyrelsen staar endvidere Læge Arenholt, Hr. Frederik Bajer, Professor, Dr. jur. Bentzon, Landstingsmand Jørgen Berthelsen, forhv. Bibliothekar Elberling, Højskoleforstander Thormod Jørgensen, Folketingsmand, Pastor Laursen, Folketingsmand, Dr. phil. Moltesen, Prof. Dr. phil. Hans Olrik og Maleren Viggo Pedersen.

Vi har i dette Blad i Sommeren 1911 udtalt os om den Mandsliga for Kvinders Stemmeret, som dannede sig i Stockholm ved den derværende Kvindestemmeretskongress. Der var Udsendinge fra de værende Mandsligaer baade i Amerika, i England og i Holland, og da Sverrig tillige dannede en Liga, besluttede man sig til at danne en International Mandsliga for Kvindestemmeret.

Denne holdt et Møde i London i Novbr. 1912, som Overretssagfører Munch-Petersen overværede. Vi takker ham hjerteligt fordi han indfriede et Løfte, han der afgav om, at støtte Dannelsen af en Mandsliga i Danmark og vi takker de udmærkede Videnskabsmænd der har stillet sig i Spidsen herfor, samt Repræsentanter baade for Kirke og for Kunst.

Kvinderne har faaet Støtte fra mange Sider og vi veed, at vor Sag vil sejre før eller siden.

J. M.

Kvindevalgretsklubbens Medlemmer havde den Glæde at Miss Ackermann fra Boston talte der Tirsdag d. 21. Januar. Da jeg Dagen iforvejen havde glædet mig ved Foredraget om Australien, forinden det fik Stemmeret, bad jeg Miss Ackermann om at gentage det. Jeg vil ikke omtale dette, da jeg i Stedet næste Gang vil fortælle hendes Udtalelser om Island, da hun for 21 Aar siden red paa Hesteryg gennem Landet.

Det var et stor Udbytte at have en saa vidtberejst og højtbegavet Dame imellem os.

Johanne Münter.

Bøger.

Tredie Rapport i femte Femaar fra Det Internationale Kvinderaad.

Denne Bog indeholder en Optegnelse af Konstitutioner, hvori udtrykkelig nævnes: at det Internationale Kvinderaad hverken giver sig af med politiske eller religieuse Spørgsmaal, der mulig kunde frembringe Uenighed mellem to eller flere Lande.

Der meddeles, at Præsidenten for Amerikas Forenede Stater, Mrs. Hollister, er afgaaet ved Døden saavel som Vicepræsidenten i Rusland, Madame de Philosophoff.

Den Internationale Præsident Lady Aberdeen omtaler i sin Formandstale, en Udstilling af Kvindearbejder i og udenfor Hjemmet i Berlin, der sattes i Forbindelse med en Kvindekongress af det tyske Nationalraad. Udstillingens høje Beskytterinde, Kejserinden af Tyskland, aabnede den; og almindelig Roes tilkendtes de tyske Kvinder. Den Internationale Bestyrelse var tilkaldt til Møde i Stockholm 1911, og det besøgte paa samme Gang baade Christiania og Kjøbenhavn.

Lady Aberdeen har skrevet til Kongen af Spanien og lykønsket ham og hans Regering til, at Statens Regulering af Prostitutionen er bleven nedlagt, og hun har faaet et erkendtligt Svar paa sit Brev.

Da Kroningsaaret havde bragt mange Besøgende til England, ønskede man der at afholde et Møde med australske, canadiske og Syd-afrikanske Repræsentanter, men det var ikke muligt at finde en ledig Dag før *efter* at de fleste Tilrejsende havde forladt England. Heller ikke kunde Lady Aberdeen selv være tilstede, men Vicepræsidenten, Mrs. Ogilvie Gordon, fungerede som Formand.

Lad os undersøge denne Rapports Spørgeskema angaaende Stemmeret: »Har lige Stemmeret højnet Kvindernes Løn i Sammenligning med hvad den før var?«

Australien, Ny Syd-Wales og Forenede Stater svarer *ja!*

Norge svarer, at de har haft fuld Stemmeret altfor kort til at den kunde have paavirket den offentlige Mening.

Denne Rapport koster 1 Krone, som kan indsendes i Frimærker til Frk. H. Forchhammer, Ingemannsvej 3 B. med Køberens Adr.

Johanne Münter.

Redigeret af Fru *Johanne Münter*, Bredgade 34.

J. Chr. Nielsens Enke. Kbhvn.